

Sprostowano zgodnie z postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dn. 2 grudnia 2015r.

Sygn. akt II AKz 678/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SA Małgorzata Niementowska

Protokolant: Bożena Waniek

przy udziale **Prokuratora Prok. Apel. Andrzeja Kuklisa**

po rozpoznaniu w sprawie **M. H. (H.)**

podejrzanego o przestępstwo z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012, poz. 124)

zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 6 listopada 2015 roku, sygn. akt III Kp 477/15 (1 Ds. 1013/15)

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., art. 257 § 1 i 2 k.p.k., art. 266 § 1 i 2 k.p.k., art. 275 § 1, 2 i 4 k.p.k.

p o s t a n a w i a

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a. uzupełnić je o zastrzeżenie, że zastosowany wobec podejrzanego M. H. postanowieniem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 13 sierpnia 2015 roku sygn. akt III Kp 589/15 areszt tymczasowy ulegnie uchyleniu w razie wpłacenia przez niego poręczenia majątkowego w wysokości 20.000,00 zł (dwadzieścia tysięcy złotych 00/100) w terminie do dnia 16 grudnia 2015 roku, na konto sum depozytowych Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej;

b. w razie uchylenia tymczasowego aresztowania oraz zastosowania poręczenia majątkowego zastosować wobec podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji, zobowiązując do zgłaszania się dwa razy w tygodniu we właściwym dla miejsca zamieszkania komisariacie policji oraz zawiadamiania go o zamierzonym wyjeździe oraz o terminie powrotu,

2. w pozostałej części zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2015 roku sygn. akt III Kp 477/15 (1 Ds. 1013/15), Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej uwzględnił wniosek prokuratora i przedłużył do dnia 7 lutego 2016 roku godz. 18:30 stosowany wobec podejrzanego M. H. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł obrońca podejrzanego, który zarzucił:

1. mającą wpływ na treść zaskarżonego postanowienia obrazę przepisów postępowania, tj.:
  - a. art. 258 §1 pkt 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż podejrzany będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań bądź wyjaśnień albo, że będzie w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne,
  - b. art. 258 §2 k.p.k. w sytuacji gdy współpodejrzany, któremu przedstawiono identyczny zarzut pozostaje na wolności,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, iż podejrzany będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień, a także wyprowadzenie błędnych wniosków z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności w sytuacji gdy podejrzany sam przyznał się do zarzucanego mu czynu oraz dobrowolnie ujawnił informacje dotyczące innych jeszcze zdarzeń,
3. naruszenie art. 31 ust.2 Konstytucji poprzez nieuwzględnienie zasady proporcjonalności wynikającej z tego przepisu, tj. stosowanie najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, podczas gdy zupełnie wystarczającym, proporcjonalnym i adekwatnym w niniejszej sprawie środkiem zapobiegawczym byłby środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji połączony z zatrzymaniem paszportu, zakazem opuszczania kraju oraz poręczeniem majątkowym.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł uchylenie zaskarżonego postanowienia i niestosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie zmianę środka zapobiegawczego stosowanego wobec podejrzanego i zastosowanie w jego miejsca środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji połączonego z zatrzymaniem paszportu i zakazem opuszczania kraju oraz poręczeniem majątkowym w wysokości 20.000,00 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego okazało się o tyle skuteczne, iż doprowadziło do zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uzupełnienie orzeczenia o zastrzeżenie, iż stosowany wobec podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania ulegnie zmianie na poręczenie majątkowe, pod warunkiem wpłacenia przez niego 20.000,00 zł w określonym terminie na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej wsparte dodatkowo dozorem Policji.

Wprawdzie w niniejszej sprawie brak jest wątpliwości, że ustalenia sądu pierwszej instancji, w zakresie odnoszącym się do potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego w pełni zasługują na akceptację, to analiza materiałów tego postępowania w aspekcie konieczności jego dalszego zabezpieczenia przed bezprawnym wpływaniem na jego tok przez podejrzanego poprzez stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego, doprowadziła tutaj do konkluzji odmiennej aniżeli zaprezentowana została przez Sąd orzekający w pierwszej instancji.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy szczegółowo opisany w zaskarżonym postanowieniu pozwala na przyjęcie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez M. H. zarzucanego mu czynu, wobec czego spełniona została przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych, którą reguluje przepis art. 249 § 1 k.p.k., co jak trafnie podkreślił Sąd Okręgowy, nie jest tożsame z uznaniem jego sprawstwa i winy. Jednoznaczne i kategoryczne ustalenie powyższego, będzie bowiem miało miejsce na etapie wyrokowania na podstawie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jeżeli prokurator uzna w rezultacie przeprowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego za uzasadnione wniesienie skargi zasadniczej.

Na aprobatę zasługuje także stwierdzenie przez Sąd Okręgowy istnienia realnej możliwości wymierzenia podejrzanemu surowej kary w rozumieniu art. 258 §2 k.p.k., w związku z przedstawieniem mu zarzutu popełnienia zbrodni z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii. Określając możliwość bezprawnego utrudniania toczącego się postępowania przygotowawczego przez podejrzanego w związku z groźbą wymierzenia mu surowej kary, które legły u podstaw dalszego przedłużenia wobec niego izolacyjnego środka zapobiegawczego, Sąd Okręgowy wskazał na obawę matactwa, rozwojowy charakter śledztwa oraz konieczność

ustalenia wszystkich osób, które uczestniczyły z podejrzanym w przestępczym procederze. Tymczasem biorąc pod uwagę zarzut przedstawiony podejrzanemu, jego wyjaśnienia w tym zakresie, w których przyznał się do popełnienia tego czynu w całości, wyjaśniając także towarzyszące jego popełnieniu okoliczności, potwierdzone przez współpodejrzanego P. M., powyższe twierdzenia Sądu Okręgowego nie znajdują potwierdzenia w realiach sprawy. Dalszego stosowania wobec M. H. izolacyjnego środka zapobiegawczego nie może także uzasadniać wskazana przez Sąd I instancji możliwość postawienia podejrzanemu dodatkowo zarzutów popełnienia przestępstw innych niż dotychczas, czyli tzw. „rozwojowy charakter sprawy”. Chociaż sytuacji takiej nie można wykluczyć, w chwili obecnej jest ona jedynie hipotetyczna, wymaga bowiem przeprowadzenia czynności dowodowych i uzyskania w ich następstwie określonych środków dowodowych, a temu nie może służyć stosowanie najsurowszego środka zapobiegawczego wobec podejrzanego z uwagi na jednoznaczne brzmienie przepisu art. 249 §1 k.p.k.

Odnosząc się w dalszej części jedynie do zarzutu przedstawionego M. H. w kontekście przesłanki wynikającej z art. 258 §2 k.p.k., należy mieć na uwadze, że aktualne brzmienie ww. przepisu, zmienionego nowelizacją z dnia 27 września 2013 roku poprzez dodanie słowa "także" wskazuje, że owe obawy utrudniania przez podejrzanego prawidłowego toku postępowania, w tym mactwa z jego strony bądź innego bezprawnego utrudniania procesu, nie mogą wynikać wyłącznie z surowości grożącej kary pozbawienia wolności, lecz powinny znajdować oparcie w ustaleniach wskazujących na ich istnienie. Takich jak wskazano już wyżej ani Sąd Okręgowy ani wnioskujący prokurator nie podali, nie doszukał się ich występowania także Sąd Odwoławczy.

Dlatego też pomimo aktualności wyżej zaprezentowanych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego, aktualna staje się przesłanka z art. 257 § 1 k.p.k., w której mowa o potrzebie minimalizacji środków zapobiegawczych, w związku z okolicznościami występującymi w sprawie.

Trzeba pamiętać o tym, iż tymczasowy areszt jest środkiem najsurowszym, który może być stosowany tylko wówczas, gdy każdy inny środek zapobiegawczy okazałaby się w okolicznościach danej sprawy niewystarczający. Tymczasem w przypadku tego podejrzanego, biorąc pod uwagę etap na jakim znajduje się postępowanie, jego postawę, przyznanie się popełnienia zarzuczonego czynu oraz złożenie wyjaśnień co do jego okoliczności, sytuacja taka nie zachodzi.

W kontekście powyższego, Sąd Apelacyjny w Katowicach doszedł do przekonania, że na obecnym etapie postępowania dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania w stosunku do M. H. nie jest jedynym środkiem zapobiegawczym mogącym zabezpieczyć dalszy tok postępowania i możliwym jest jego ograniczenie przy jednoczesnym wypełnieniu przez podejrzanego niżej wskazanych warunków.

Nie ulega wątpliwości, że wymaga tego ranga stawianego podejrzanemu zarzutu, zatem musi to być taki środek zapobiegawczy, który będzie stwarzał dla niego skuteczną barierę dla jego ewentualnych działań zmierzających do zakłócenia przebiegu tego postępowania. Za taki środek należało uznać poręczenie majątkowe w wysokości określonej w części dyspozytywnej, dodatkowo wsparte dozorem Policji. Oczywistym jest, że waga stawianego podejrzanemu zarzutu wymusza ustalenie kwoty poręczenia majątkowego na odpowiednim poziomie, za jaki należy uznać zaproponowaną przez obrońcę kwotę 20.000 zł.

W przypadku nie złożenia poręczenia majątkowego we wskazanym terminie, stosowany będzie wobec podejrzanego w dalszym ciągu areszt tymczasowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Z.:

1. Odpis postanowienia doręczyć:

- oskarżonemu z pouczeniem o jego prawomocności,
- obrońcy oskarżonego,

- Dyrektorowi Aresztu Śledczego w Bielsku-Białej.

2. Akta zwrócić.

Katowice, dnia 2 grudnia 2015 roku.